

22. Sağlık Bilimleri Üniversitesi

22.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Sağlık Bilimleri Üniversitesi web sitesinde bulunan Birimler, Kurullar, Komisyonlar, Koordinatörlükler, Araştırma ve Uygulama Merkezleri, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri, Stratejik Planları, Faaliyet raporları ve Ders Bilgi Paketi detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				3/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Adında anahtar sözcük bulunan 10 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Adında anahtar sözcük bulunan 12 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			8 lisansüstü tezi (tıpta uzmanlık)
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	0			
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				1/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	1			2 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN:		4	28

Üniversite ders müfredatları arasındaki anahtar sözcükleri başlığında taşıyan 22 dersin 16'sı kadın sağlığı alanındadır ve ilgili müfredat arasında cinsel sağlık alanında 1 ders bulunmaktadır. Bu derslerin toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında LGBTİ+ kapsayıcı olup olmadığı bilgisine erişilememiştir. 2021 yılında, Sağlık Bilimleri Üniversitesi seçmeli derslerden biri olan "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" isimli ders içeriğine yönelik inceleme ve soruşturma başlatılmıştır⁶⁷. Öte yandan üniversite bünyesinde lisansüstü tezleri YÖK TEZ veritabanında ilgili anahtar sözcüklerle yapılan taramalar sonucunda 8 adet tıpta uzmanlık çalışmasına ulaşılmıştır ve bu çalışmalar doğrudan LGBTİ+ odaklıdır. Üniversitenin Akademik Veri Yönetim Sistemi bulunmamaktadır.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1.	Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği			1/12
	1.1.	CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0		
	1.2.	Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde "toplumsal cinsiyet" ve "cinsel yönelim", "cinsiyet kimliği" gibi kavramlara atf sayısı	0		
	1.3.	Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0		
	1.4.	Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	0		
	1.5.	Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	0		
	1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	1		Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönerge

67 İlgili haber içeriği <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/saglik-bilimleri-universitesi-toplumsal-cinsiyet-esitligi-dersi-icerigiyle-ilgili-inceleme-ve-sorusturma-baslatti/2189308>.

2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler	0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri	0/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	0
PUAN:		1/26

Öğrenci Kulüpleri Yönergesinde öğrenci topluluklarının faaliyetlerinin ve afişlerinin dil, din, ırk, etnik köken, cinsiyet ve benzer nedenlerle ayrımcılığı destekler nitelikte olmaması gerektiği belirtilmiş olsa da cinsiyet kimliği ya da cinsel yönelim ifadesine yer verilmemiştir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönergede⁶⁸ mahkeme kararına dayalı isim değişikliğinde mezuniyetten sonra yeni diploma düzenlenmeyeceği, birim tarafından diplomanın arka yüzüne şerh düşülüp tarih atılarak imzalanacağı, ancak mezunun yeni diploma talep etmesi durumunda yeni diploma düzenlenmesine ilişkin mahkeme kararı isteneceği belirtilmiştir. Bunun dışında üniversitenin websitesinde LGBTİ+ haklarına erişim açısından toplumsal cinsiyet eşitliğine dair hiçbir içeriğe rastlanmamıştır.

22.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensubu olan 37 öğrenci, 3 akademik personel ve 2 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 42 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 42 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

⁶⁸ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Diploma, Diploma Defterleri ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönerge 24.07.2018 tarihli 25-04 Sayılı Senato Kararı.

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	15,48	Örgütlenme ve Savunuculuk	13,95
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	8,33		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	6,55		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	19,05		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	11,31		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	10,72		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	26,19		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	37,50	Güvenli Alan	32,74
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	32,74		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	27,98		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	13,69	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	17,06
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	15,48		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	7,14		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,81		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	23,81		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	18,45		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	43,45	Akran Davranışları	43,06
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,24		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	40,48		
			TOPLAM	26,70

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 13,95, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 32,74, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 17,06, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 43,06 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi için toplam skor 26,70 olarak hesaplanmıştır.

22.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Sağlık Bilimleri Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	38,00	Şiddet	49,75
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	63,00		
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	33,75		
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	64,25		
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	31,50	Akademik Faaliyetler	40,25
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	38,00		
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,00		
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	43,25		
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,00		
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	39,75		
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	39,75		
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	43,25		
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	27,25	Barınma	30,00
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,75		
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	31,50		
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	30,25		
			TOPLAM	40,00

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Sağlık Bilimleri Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği, Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 49,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 40,25 öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 30,00 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Sağlık Bilimleri Üniversitesi için toplam skor 40,00 olarak hesaplanmıştır.